

Ανακάμπτει η παραγωγή ροδάκινων και νεκταρινιών

Στο διάστημα της εμπορικής περιόδου 2022/2023, η παγκόσμια παραγωγή νωπών ροδάκινων και νεκταρινιών αναμένεται να βελτιωθεί, ανερχόμενη, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις (στοιχεία USDA, Ιανουάριος 2023) σε 23,7 εκατ. τόνους, μέγεθος αυξημένο ως προς την προηγούμενη (+4,5%).

του Γιάννη Τσιφόρου

Η άνοδος της παγκόσμιας παραγωγής προέρχεται κυρίως από την Κίνα, η οποία εξακολουθεί να ηγείται με όγκο 16,8 εκατ. τόνων (+5%), ενώ αισθητή αύξηση προβλέπεται στην ΕΕ (+6%) και στην Τουρκία, με όγκο που αναμένεται να κυμανθεί στο επίπεδο των 940.000 τόνων (+5%). Αντίθετα, πτώση αναμένεται στην παραγωγή των ΗΠΑ, ο όγκος της οποίας προβλέπεται να περιοριστεί σε 600.000 τόνους, παρουσιάζοντας σημαντική μείωση ως προς την προηγούμενη περίοδο (-14%).

Αύξηση ποσοτήτων στην ΕΕ μετά από μια δύσκολη διετία

Στην ΕΕ, η καλλιέργεια ροδάκινων και νεκταρινιών αντιμετώπισε κρίσιμες προκλήσεις στο διάστημα της τελευταίας διετίας, κυρίως εξαιτίας των επιπτώσεων των δυσμενών καιρικών συνθηκών στις κυριότερες παραγωγικές χώρες, αλλά και λόγω της μεγάλης ανόδου του κόστους παραγωγής, ιδιαίτερα αισθητή το 2022, ως συνέπεια της εκτόξευσης των τιμών των παραγωγικών εισροών (ενέργεια,

ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ, παρά τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες της αγοράς, η μέση τιμή παραγωγού περιορίστηκε στο διάστημα Ιουνίου-Ιουλίου του 2022 σε 122,7 ευρώ/100 κιλά, καταγράφοντας απότομη πτώση ως προς το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους

λιπάσματα, συσκευασία, μεταφορές κ.ά.). Το 2022, σύμφωνα με ορισμένες αρχικές εκτιμήσεις (στοιχεία Eurostat, Μάιος 2023), η παραγωγή ροδάκινων και νεκταρινιών στην ΕΕ εκτιμάται σε 3,2 εκατ. τόνους, παρουσιάζοντας άνοδο ως προς το προηγούμενο έτος (+5,6%), προερχόμενη κυρίως από τη σημαντική αύξησή της

στην Ιταλία (+16%), στην Ελλάδα (+48%) και στη Γαλλία (+30%). Αντίθετα, μεγάλη μείωση σημειώθηκε στην Ισπανία, ο όγκος της οποίας περιορίστηκε σε 871.000 τόνους (-27%) λόγω των εξαιρετικά δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν στην καλλιέργεια. Μειωμένη ωστόσο, κατά 21%, παραμένει η παραγωγή της ΕΕ το 2022 σε σύγκριση με τον μέσο όρο της τριετίας 2017/2019 (Πίνακας 1).

Στο εξωτερικό εμπόριο, οι εξαγωγές της ΕΕ προς τρίτες χώρες περιορίστηκαν το 2022 σε 125.000 τόνους, αξίας 210 εκατ. ευρώ, κυρίως εξαιτίας της μειωμένης παραγωγής στην Ισπανία, καταγράφοντας πτώση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος ως προς τον όγκο (-9%) και με οριακή μεταβολή ως προς την αξία (+2%).

Το Ην. Βασίλειο εξακολουθεί να αποτελεί την κυριότερη χώρα προορισμού των προϊόντων (41% του όγκου), με επόμενη στη σειρά την Ελβετία (22%). Σημειώνεται επίσης οι επιπτώσεις της εμπόλεμης σύρραξης στην Ουκρανία, με συνέπεια τη μείωση των εξαγωγών της ΕΕ προς τη χώρα αυτή (-13%), αλλά και προς τη Λευκορωσία (-52%).

Από την άλλη πλευρά, οι εισαγωγές ροδάκινων και νεκταρινιών στην ΕΕ περιορίστηκαν σε 41.000 τόνους (-4,5%), με κυριότερο προμηθευτή την Τουρκία που εξακολουθεί να καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών (30% του

όγκου) με χαμηλή μέση τιμή εισαγωγής (1,10 ευρώ/κιλό το 2022) σε σύγκριση με την αντίστοιχη μέση εισαγωγική τιμή στην ΕΕ (1,54 ευρώ/κιλό). Οι προβλέψεις στην παραγωγή του 2023 θεωρούνται επισφαλείς, μια και έχουν ήδη καταγραφεί δυσμενείς καιρικές συνθήκες στην καλλιέργεια, αλλά και τις πλημμύρες στην Ιταλία.

Με βάση πάντως ορισμένες πρόωρες εκτιμήσεις (στοιχεία Reussir FD, Fruits et Legumes, 23/5/2023), το δυναμικό παραγωγής ροδάκινων και νεκταρινιών στην ΕΕ στα μέσα Μαΐου του 2023 προβλέπεται στο επίπεδο των 3,4 εκατ. τόνων, αλλά η συγκομιδή θα κυμανθεί πιθανότατα σε χαμηλότερο επίπεδο. Ειδικότερα, η παραγωγή στην Ισπανία προβλέπεται, εκτός απρόοπτου, να ανέλθει σε 1,54 εκατ. τόνους και στην Ιταλία σε 933.000 τόνους, ενώ μείωση του όγκου παραγωγής αναμένεται στην Ελλάδα (-5%).

Με μειωμένες τιμές η ανάκαμψη των ελληνικών εξαγωγών

Το 2021, οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες περιορίσαν σημαντικά την εγχώρια παραγωγή νωπών ροδάκινων και νεκταρινιών ως προς το προηγούμενο έτος (-34%), με συνέπεια την έντονη άνοδο των τιμών. Στα ροδάκινα, ειδικότερα,

η εγχώρια μέση τιμή παραγωγού (έξω από το συσκευαστήριο) στο διάστημα Ιουνίου-Ιουλίου 2021 ανήλθε σε 161,7 ευρώ/100 κιλά, παρουσιάζοντας έντονη αύξηση ως προς το 2020. Ωστόσο, το 2022, η εγχώρια παραγωγή ανέκαμψε από το χαμηλό επίπεδο του προηγούμενου έτους και η ζήτηση στην ευρωπαϊκή αγορά βελτιώθηκε, κυρίως εξαιτίας της μείωσης της παραγωγής της Ισπανίας, σε συνδυασμό με την άνοδο της κατανάλωσης στην αγορά της ΕΕ (+9%).

Εντούτοις, στην Ελλάδα, η μέση τιμή παραγωγού στα ροδάκινα, παρά τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες της αγοράς, περιορίστηκε στο διάστημα Ιουνίου-Ιουλίου του 2022 σε 122,7 ευρώ/100 κιλά, καταγράφοντας απότομη πτώση ως προς το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους (-24%), σε αντίθεση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (μέσος όρος των 4 σημαντικότερων παραγωγικών χωρών της ΕΕ) που ανήλθε σε 158,3 ευρώ/100 κιλά, καταγράφοντας αισθητή αύξηση. Η απρόσμενη αυτή εξέλιξη, σε συνδυασμό με τη μεγάλη άνοδο του κόστους παραγωγής, είχε ισχυρό αρνητικό αντίκτυπο στο εισόδημα των παραγωγών του προϊόντος (Πίνακας 2).

Μεγάλη η άνοδος της αξίας εξαγωγών στα μεταποιημένα προϊόντα

Σημαντικό μέρος της εγχώριας παραγωγής αποτελούν τα συμπύρνα ροδάκινα και νεκταρινία που οδηγούνται στη μεταποίηση για την παρασκευή κονσερβών και άλλων συναφών προϊόντων, οι εξαγωγές των οποίων καταγράφουν συνεχή άνοδο στο διάστημα των τελευταίων ετών, θέτοντας την Ελλάδα σε ηγετική θέση στις παγκόσμιες εξαγωγές.

Το 2022, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, οι εξαγωγές της χώρας στα προϊόντα αυτά περιορίστηκαν σε 228.000 τόνους (-14%), αλλά με σημαντική αύξηση της αξίας που ανήλθε σε 347,6 εκατ. ευρώ (+24%), ως συ-

νέπεια της μεγάλης ανόδου (+45%) της μέσης τιμής εξαγωγής (1,52 ευρώ/κιλό) σε σχέση με την αντίστοιχη του 2021 (Πίνακας 5).

Οι προβλέψεις πάντως στην εγχώρια παραγωγή συμπύρνων ροδάκινων και νεκταρινιών, αν και αρκετά πρόωρες, εκτιμούν μικρή μεταβολή, ο όγκος των οποίων, αξίας 61,5 εκατ. ευρώ το 2022 και 331.000 τόνους, μέγεθος μειωμένο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (-4%).

Πίνακας 3: Εγχώρια παραγωγή και εξωτερικό εμπόριο επιτραπέζιων ροδάκινων και νεκταρινιών (σε τόνους)

	2022*	2021	2020	Μ. όρος 2017/2019	Μεταβολή (%)	
					2022/2021	2021/2020
Παραγωγή επιτραπέζιων	472.210	313.590	483.140	516.583	50,6	-35,1
Εισαγωγές	2.154	3.955	2.171	1.826	-45,5	82,2
Προσφορά	474.364	317.545	485.311	518.409	49,4	-34,6
Εξαγωγές	126.774	58.966	160.115	170.979	48,4	-63,2
Εξαγωγική επίδοση (%)	26,7	18,6	33,0	33,0		

Πηγές: Eurostat (24/5/2023), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Access2Markets, 17/5/2023), (*) Εκτίμηση

Πίνακας 4: Αξία και όγκος ελληνικών εξαγωγών ροδάκινων και νεκταρινιών κατά χώρα (2021-2022)

Χώρες προορισμού	2022			2021			Μεταβολή 2022/2021	
	Αξία (χιλ. ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/κιλό)	Αξία (χιλ. ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/κιλό)	Αξίας (%)	Όγκου (%)
Ρουμανία	22.299	30.659	0,73	13.478	13.604	0,99	65,4	125,4
Πολωνία	16.350	16.880	0,97	4.187	3.751	1,12	290,5	350,0
Γερμανία	8.715	8.267	1,05	3.834	3.623	1,06	127,3	128,2
Ουκρανία	8.698	11.874	0,73	6.114	9.132	0,67	42,3	30,0
Βουλγαρία	7.500	22.069	0,34	7.331	16.673	0,44	2,3	32,4
Ουγγαρία	4.974	5.547	0,90	2.028	1.867	1,09	145,2	197,2
Τσεχία	3.773	3.243	1,16	396	347	1,14	853,4	834,9
Ιταλία	3.634	4.462	0,81	437	497	0,88	730,8	797,8
Κροατία	3.437	3.443	1,00	493	388	1,27	597,2	786,9
Ισπανία	3.043	3.778	0,81	535	493	1,09	468,9	666,4
Λοιπές	14.526	16.474	0,88	9.713	8.592	1,13	49,6	91,7
Σύνολο	96.950	126.744	0,76	48.546	58.966	0,82	99,7	114,9

Πηγές: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Access2Markets, 17/5/2023, HS Code: 080930)

Πίνακας 5: Αξία και όγκος ελληνικών εξαγωγών μεταποιημένων προϊόντων κατά χώρα (2021-2022)

Χώρες προορισμού	2022			2021			Μεταβολή 2022/2021	
	Αξία (χιλ. ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/κιλό)	Αξία (χιλ. ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/κιλό)	Αξίας (%)	Όγκου (%)
ΗΠΑ	61.487	34.203	1,77	32.990	25.107	1,31	86,4	36,2
Γερμανία	47.612	34.769	1,37	38.814	43.399	0,89	22,7	-19,9
Γαλλία	28.485	15.373	1,85	20.078	13.860	1,45	41,9	10,9
Ην. Βασίλειο	21.868	13.391	1,63	22.748	18.712	1,22	-3,9	-28,4
Πολωνία	16.288	13.269	1,23	14.256	15.869	0,90	14,3	-16,4
Περου	12.804	7.891	1,62	10.890	9.003	1,21	17,6	-12,4
Καναδάς	12.216	7.256	1,68	9.433	6.793	1,39	29,5	6,8
Ισπανία	11.796	8.516	1,39	522	597	0,87	2.159,3	1.326,8
Ολλανδία	10.856	7.933	1,37	9.051	9.768	0,93	19,9	-18,8
Κολομβία	10.819	6.688	1,62	7.265	6.427	1,13	48,9	4,1
Ταϊλάνδη	10.185	6.969	1,46	20.242	18.690	1,08	-49,7	-62,7
Ιταλία	9.781	7.018	1,39	11.320	12.013	0,94	-13,6	-41,6
Εκουαδόρ	8.580	4.595	1,87	6.924	5.998	1,15	23,9	-23,4
Μεξικό	7.776	5.360	1,45	6.988	7.671	0,91	11,3	-30,1
Βέλγιο	7.136	5.061	1,41	4.260	4.035	1,06	67,5	25,4
Λοιπές	69.924	50.249	1,39	63.326	68.128	0,93	10,4	-26,2
Σύνολο	347.614	228.542	1,52	279.108	266.069	1,05	24,5	-14,1

Πηγές: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Access2Markets, 17/5/2023, HS Code: 200870)

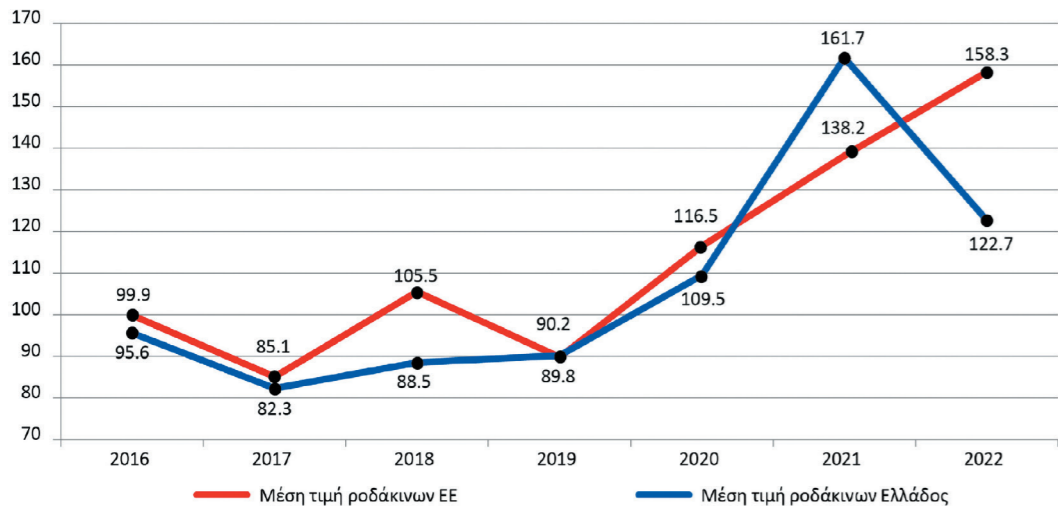

Πίνακας 1: Παραγωγή νωπών ροδάκινων και νεκταρινιών στην ΕΕ (2017/2019-2022, σε χιλ. τόνους)

	2022*	2021	2020	Μέσος όρος 2017/2019	Μεταβολή (%)	
					2022/2021	2022/τριετία
Ισπανία	871	1.198	1.306	1.599	-27,3	-45,5
Ιταλία	1.151	997	1.015	1.189	15,5	-3,1
Ελλάδα	877	591	891	943	48,4	-7,0
Γαλλία	229	176	179	203	30,2	12,8
Λοιπές	106	103	100	149	3,4	-28,8
Σύνολο	3.235	3.064	3.491	4.083	5,6	-20,8

Πηγές: Eurostat, Crop production, 24/5/2023, (*) Εκτίμηση

Πίνακας 2: Μέση τιμή ροδάκινων στην ΕΕ και στην Ελλάδα (Ιούνιος-Ιούλιος 2016-2022, σε ευρώ/100 κιλά)

Πηγές: Επεξεργασία στοιχείων Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG-Agr, July 2022, Dashboard Peaches, 4/8/2022)